

železniční spadá pod pojem nepravidelnosti v dopravě, ježto s ní souvisí, totéž nelze však říci o hození kamenem nebo cihlou do okna jedoucího vlaku osobou třetí, ježto hození to ani bezprostředně s provozem dráhy nemá co činiti. Rovněž druhý v dovolání uvedený případ ručení dráhy v případě trpění vstupu nepovolaných osob na těleso železniční, jest příhodou v dopravě, neboť i tu ono trpění vstupu nepovolaných osob na železniční těleso souvisí s dopravou a jest úchytkou od pravidelného provozu. Nesprávným jest však závěr dovolatelem z toho činěný, že dráha jest povinna za všech okolností zabrániti ohrožení pohybujícího se vlaku jakýmikoliv vnějšími událostmi, třebaže samy o sobě nesouvisí s pohybem vlaku, ježto nelze všeobecně vnější události považovati za příhodu v dopravě a bude proto potřebí otázku tuto řešiti v každém případě zvláště. Vhození kousku cihly do jedoucího vlaku nesouviselo v souzeném případě nijak s provozem dráhy a nebylo překážkou nebo rušením pohybu, jak dovolatel chce dovoditi, klada toto vhození do vlaku na rovně srážce vlaku s překážkou na koleji ležící.

Čís. 6476.

Zákon ze dne 17. března 1921, čís. 121 sb. z. a n., upravující starší smlouvy o těžbě dříví.

Povinnost složití jistoty podle § 6 zák. předpokládá, že jde o obmýtní smlouvu ve smyslu § 1 zákona. Soudu, vyřizujícímu návrh na složení jistoty, jest zkoumati, zda navrhovatel jest majitelem lesa, o nějž byla uzavřena obmýtní smlouva, a zda jest smlouva mezi ním a odpůrcem.

Třebas majitel lesa nežádal za úpravu již v prvním roce (1920/1921), není závady, by se nedomáhal úpravy v některém pozdějším roce. Úprava v tom kterém roce provedená platí i pro následující léta (s výhradou nové úpravy následkem změn v průměru cen).

Jistotu podle § 6 nelze zřídití rukojmími (záručním listem).

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1926, R I 608/26, R I 609/26.)

Usnesením ze dne 21. září 1925 uložil soud první stolice akciové společnosti, by složila na soudě jistotu podle § 6 zákona ze dne 17. března 1921, čís. 121 sb. z. a n. na hospodářský rok 1925/26. Akciová společnost složila na soudě úvěrní list banky P. Usnesením prvního soudu ze dne 7. října 1925 bylo akciové společnosti sděleno, že se složený záruční list nepovažuje za část jistoty. Rekursní soud 1. rekurs akciové společnosti do usnesení prvního soudu ze dne 21. září 1925 odmítl jako nepřipustný, 2. rekursu společnosti do usnesení ze dne 7. října 1925 nevyhověl. Důvody: ad 1. Pokud jde o výši jistoty určené soudem usnesením ze dne 21. září 1925, jest rekurs proti usnesení tomu již samotným zákonem výslovně vyloučen (§ 6 cit. zákona). Ostatně uznává to i sama stěžovatelka. Ale rekurs ten je nepřipustným. Usnesení vydal soud první stolice, vyhověv návrhu ze dne 27. srpna 1925 a úplně ve smyslu tohoto návrhu. Vzhledem k doslovu § 6 zákona z roku

1921 nebyl soud první stolice ani povolán, rozhodovati o tom, zda akciová společnost jest povinna, jistotu složiti, či nikoli, protože povinnost ta byla stanovena zákonem bez jakéhokoliv omezení a bez jakékoli výhrady. Neměl-li tedy soud první stolice ani možnosti, by se obíral otázkou povinnosti k složení jistoty, nemůže býti přípustným rekurs proti usnesení, povinnost tu prostě vyslovujícím. (Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 2. května 1922 R I 517/22-1 čís. sb. 1649.) ad 2. V § 6 zákona z roku 1921 ustanoveno jest výslovně, že k žádosti majitele lesa jest povinna druhá strana složiti na příslušném soudě jistotu ve výši, kterou určí soud ten s konečnou platností. Složením na soudě lze však rozuměti jediné odevzdání ruční zástavy podle §u 1373 obč. zák., podle obdoby §u 56 c. ř. s., jehož i tuto jest užití, pouze složení hotových peněz, nebo cenných papírů, jichž cena je předem známa a jež lze snadno zpeněžiti. Za tohoto stavu věci jest vyloučeno, by byla zřízena tím způsobem, že by se dali ručitelé, byť i byli úplně způsobilými a dostatečnými, a nemohou tudíž ani navrhovatelé býti nuceni, by proti své vůli spokojili se pouhým záručním listem, obzvláště, když podle rekursních vývodů bylo by složení náležité ruční zástavy pro stěžovatelku sice obtížnějším, pokud se týče nákladnějším, nikoli však nemožným (§ 1373 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, ale opravil usnesení rekursního soudu v ten rozum, že se stížnost akciové společnosti do usnesení prvního soudu ze dne 21. září 1925 neodmítá jako nepřipustná, nýbrž zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s rekursním soudem, že první soud vzhledem k ustanovení § 6 zákona ze dne 17. března 1921, čís. 121 sb. z. a n. nebyl povolán rozhodovati o tom, zda odpůrkyně je povinna jistotu složiti, či nikoli, ježto prý povinnost ta stanovena byla zákonem bez jakékoli výhrady a jakéhokoliv omezení. Naopak pravda je, že zákon v cit. §u stanoví tuto povinnost jen pod jistými předpoklady. Neboť, praví-li, že k žádosti majitele lesa jest povinna druhá strana dříve, než počne dříví z pozemku odklízeti, složiti na soudě jistotu ve výši, kterou určí soud s konečnou platností, znamená to, že musí jíti o smlouvu obmýtnou v § 1 označenou, a musí se tedy vždy napřed rozhodnouti otázka, zda navrhovatel je majitelem lesa, o nějž byla obmýtná smlouva v čase tam udaném uzavřena, a že smlouva ta trvá právě mezi ním a odpůrkyní. Proto neměl rekurs odpůrkyně býti odmítnut, nýbrž ve věci samé býti vyřízen.

Jiná je otázka, jsou-li tu takové námitky, že tu předpokladů § 1 není. Dovolací stížnost odvolává se na námitky stížnosti, které vrcholily v tom, že navrhovatelé nežádali za úpravu úplaty za rok 1920/21, nýbrž teprv za rok 1921/22, a že tedy nemají práva žádati zvýšení za leta 1920/21 až 1925/26, ježto § 1 nařizuje úpravu za rok 1920/21 a § 8 stanoví, že úplata stanovená za rok 1920/21 platí i pro další leta, že však stranám je volno domáhati se v kterémkoli z těchto let zvýšení nebo snížení úplaty, o kteréžto úpravě platí uvedené předpisy. Míní tedy stěžovatelka,

že, když nežádáno za úpravu hned za první přípustný rok, právo na zvýšení již pominulo a není proto ani práva na složení jistoty, jež předpokládá právo na zvýšení úplaty, nýbrž prý pro všechna ta léta platí jen úplata stanovená ve smlouvě obmýtné. Tak ale zákon vykládati nelze, nýbrž § 1 ve spojení s § 8 mají jen ten smysl, že majitel lesa může úpravu žádati již za rok první 1920/21 a že pak ovšem tato úprava platí i pro léta následující, nebylo-li žádáno za jinou úpravu (následkem změny v průměru cen v § 1 vytčeném), že však, nebylo-li žádáno za úpravu již v prvním roce 1920/21, lze za ni ovšem žádati v roce druhém 1921/22 nebo třetím 1922/23 atd. a že úprava v tom kterém pozdějším roce takto provedená platí i pro léta následující, opět ovšem s výhradou nové úpravy následkem změn v průměru cen, že tedy zvýšení za léta, která uplynula před první žádostí za úpravu, je nenávratně pro majitele lesa ztraceno, že však tím naprosto není a nemůže býti ztraceno právo na zvýšení na rok, pro nějž žádost za úpravu podána, a na léta následující. Neboť, nechť-li majitel lesa projíti nečinně léta minulé, nemůže si z toho odpůrce vyvozovati právo na vyloučení zvýšku pro léta budoucí, která teprv přicházejí na řadu. To by bylo nespravedlivé, neboť není to posavadní nečinností majitele lesa ospravedlněno a je tedy úmysl zákonodárce takové příkrosti daleko vzdálen; tím spíše, když v § 4, kterého stěžovatel si nepovšiml, se výslovně praví, že nárok, nepřihlášený ve lhůtě tam stanovené, »pro tento rok« zaniká, ne však pro léta další. Nárok na zvýšení navrhovatelé mají, když nic jiného namítáno nebylo, a bylo v tomto bodu tak uznati, jak se slušelo.

Když zákon v § 6 praví, že odpůrkyně je povinna složit jistotu na soudě, nemůže to býti jistota zřízená dáním rukojmí, nýbrž mohou to býti buď peníze nebo vkladní knížky najmě kursovní cenné papíry, jež lze každou chvíli na peněžním trhu zpeněžit, neboť záruční list, který vystaví rukojmí, není takovou cenností (cenným papírem), nýbrž jest jen listinou dosvědčující převzetí záruky a tudíž závazkem záručním. Ale zákon, stanově složení jistoty na soudě, chce, by to byla jistota, z níž se věřitel snadno může zaplacen učiniti, nemíní tedy jistotu, kterou by teprv musil na rukojmím vymáhati. Svým doslovem § 6 vyloučil každou v § 1373 obč. zák. zmíněnou jistotu, která složení na soudě nepřipouští. Míní se zde složení na soudě v užším smyslu, t. j. převzetí v soudní schování, nikoli v schování k rukám osoby soudem zřízené (§ 1425 obč. zák.).

Čís. 6477.

Včasnost rekursu do usnesení rekursního soudu, jímž byl vyřízen rekurs do usnesení úpadkového soudu, dlužno posuzovati podle toho, kdy rekurs došel k úpadkovému soudu, nikoliv podle podání u okresního soudu sídla úpadkového komisaře.

Čtrnáctidenní lhůtu ve smyslu §u 9 (2) nařízení ze dne 21. března 1918, čís. 105 ř. zák. k rekursu proti usnesení úpadkového soudu, jímž byl schválen výpočet příspěvků, kterými mají přispěti členové společenstva k úhradě schodku, jest počítati ode dne vývěsu vyhlášky na desce